

Verslag excursie plantenwerkgroep Hierdense beek, 10 juni 2023

Deelnemers: Niels Jeurink en Cor Nagelmaeker

Tekst en foto's: Niels Jeurink en Cor Nagelmaeker

Het beloofde een warm dagje te worden toen we om half tien koers zetten naar de Veluwe-meerkust. Wat specifieker, naar de graslanden rond de Hierdense beek. Bij La Place vlak naast de A28 bij Harderwijk werd het startschot gegeven. Even later bevonden we ons bij een oversteek van de Hierdense beek. In luttele minuten hadden we hier, en in de naaste omgeving, al 56 plantensoorten op ons lijstje staan, waaronder glanshaver, valeriaan, grote vossenstaart, reuzenbalsemien, moerasspirea, hop en gevleugeld hertshooi. De wielewaal liet zich horen, de buizerd en de torenvalk lieten zich zien. Een drietal paapjes vlogen om en om met ons mee.

Lopend door het open landschap verraadde een lint van bomen en struiken de loop van de Hierdense beek. De graslanden die doorlopen naar de Veluwemeerkust dragen de naam Bloemkampen en zijn in beheer bij Natuurmonumenten. Gepoogd wordt door extensief beheer de bloemrijke graslanden van weleer terug te krijgen.

Verderop in een grasland vonden we veldlathyrus, moerasspirea en kale jonker. Even later gevolgd door kantige basterdwederik en een witbloeiende kale jonker. Ondertussen bemerkten we dat de verfrissende wind, kracht 3 à 4, de hitte alleszins dragelijk maakte. Een gewone pad (Bufo bufo) kruiste onze weg. Even later stuitte we op een van de projecten die momenteel door Natuurmonumenten worden uitgevoerd. We zagen een nieuw gegraven bochtige bedding van de Hierdense beek, met als doel het naar het Veluwemeer wegstromende water op te houden.

Wij wandelden ook die kant uit en beklommen aan de kust gekomen de vogelkijkhut die over het rietland uitkijkt. Hier bereikt het water van de Hierdense beek het Veluwemeer. We gebruikten de lunch in de hut met palen. En zagen al etende een koekoek heen en weer vliegen. Ook noteerden we op de zanderige bodem kruisdistel en zowaar zandhaver. Niet zo gek want de Zuiderzee heeft in de loop der tijden hier veel zand afgezet. Zandhaver is in het binnenland erg bijzonder; de soort vind je het meest langs de kust. En blijkbaar dus ook nog langs wat vroeger de kust van de Zuiderzee was.

Weer op pad stuiten we op net (niet) drooggevallen, afgegraven stroken grond, gelegen langs de beken. Deze stroken functioneren als waterberging. Bedoeld om zoveel mogelijk water vast te houden en aldus de grondwaterstand te bevorderen. In de bedding van deze stroken vonden we o.a. blaartrekkende boterbloem, beekpunge, muizenstaart (nog in volle bloei!), geknikte vossenstaart en rode waterereprijs. Nog een andere manier om het water zo lang mogelijk op te houden, zagen we even later in de Hierdense beek. Om en om zijn dikke boomstammen in de beek gelegd, ook om meer structuur in de beek te brengen, wat gunstig is als dekking voor vissen. Bovendien worden beken die van het Veluwe massief naar het Veluwemeer afdalen overal ondieper gemaakt, hetgeen ook een vertragende werking heeft. Natuurontwikkeling optima forma!

Vergezeld door grasmus en putter arriveerden we om een uur of 4 weer bij de auto en besloten nog een nabijgelegen grasland te bekijken, dat we al eens eerder bezochten. Het werd een fraai slotstuk van onze Veluwemeer excursie. In het veld stonden vele honderden orchideeën te pronken. We noteerden rietorchis, gevlekte orchis, brede orchis en gevlekte rietorchis. Ook groeide er veel moeraskartelblad en ronde zonnedauw. En als toetje vonden we een plant die we geen van beiden ooit hadden gezien: een hyperchroom exemplaar van de gevlekte orchis die deed denken aan de bloedvlekken orchis. Een hierover geraadpleegde kenner meldde: 'Vind je niet vaak'(!)

Om half zeven reden we Nunspeet binnen om de dag culinair af te ronden. Een warme maar plantenrijke dag was weer ten einde.